

Όνοματεπώνυμο:
Μάθημα:
Υλη:
Επιμέλεια διαγωνίσματος:
Αξιολόγηση :

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΤΑΞΗ: Β΄

Κείμενο: Ο ρατσισμός του οίκτου και η δεύτερη γενιά

Συχνά, το ρατσισμό τον ταυτίζουμε με ένα άγριο συναίσθημα που έχει ως γνώρισμα, κυρίως, την έλλειψη οίκτου και λύπης μπροστά στο δράμα των κατατρεγμένων αυτού του κόσμου. Ο ρατσιστής -σύμφωνα με την αντίληψη αυτή- είναι κάποιος που στην καλύτερη περίπτωση χαρακτηρίζεται από αναισθησία και στη χειρότερη από διάθεση σαδισμού προς τους «άλλους».

Παρ' όλα αυτά, έχω την εντύπωση ότι αυτού του είδους ο ρατσισμός, αν και παράγει φοβερή βιαιότητα, είναι μάλλον μειοψηφούσα τάση στις κοινωνίες μας και σε τελευταία ανάλυση πολλοί διατίθενται εκουσίως να τον καταδικάσουν και να τον "καταγγείλουν"...

Υπάρχει, όμως, ένα άλλο είδος ρατσισμού, ο οποίος είναι αρκετά πιο αόρατος και «πλειοψηφών». Θα μπορούσε να τον αποκαλέσει κανείς και ως «ρατσισμό του οίκτου».

Αυτό το είδος ρατσισμού «εγείρεται» κάθε φορά που δεν μπορεί να εντοπίσει στο πρόσωπο του μετανάστη τα σημάδια της κακομοιρίας και της δυστυχίας. Συχνά θα τον ακούσετε να φωνάζει δυνατά ή σιωπηλά: «Πες μου ότι είσαι κακομοίρης και θα σ' αγαπήσω». Ο «άλλος», γι' αυτό το είδος ρατσισμού, πρέπει να είναι πάντα ο «προλετάριος», αυτός που παλεύει για «ένα κομμάτι ψωμί» και τίποτε άλλο. Ο υπάκουος στην κυριαρχούσα εικόνα που κυκλοφορεί άφθονα για αυτόν στο φαντασιακό της κοινωνίας και στις οθόνες των TV.

Ο ρατσισμός αυτός δεν φέρνει και πολλές αντιρρήσεις στο σύνθημα «Το διαφορετικό είναι υπέροχο». Γίνεται έξαλλος, όμως, όταν «το διαφορετικό» αρχίζει και συμπεριφέρεται με πολύ οικείο τρόπο -«σαν να είναι στον τόπο του»- και διεκδικεί την ισότητα. Αυτός ο ρατσισμός δεν ερεθίζεται τόσο από την αβάσταχτη «διαφορετικότητα» όσο από την ανυπόφορη «ομοιότητα». Γι' αυτό, το «έργο» του έγκειται στην επαναπρόωθηση του «άλλου» στην τάξη από την οποία τόλμησε και ξέφυγε.

Συχνά, οι αποδέχτες αυτού του ρατσισμού έχουν ακούσει τον ψόγο και έχουν δοκιμάσει τον αποκλεισμό, όχι επειδή συμπεριφέρονται σαν «ξένοι», αλλά επειδή τολμούν να ομιλούν και να διεκδικούν σαν να είναι πιο «Γάλλοι, από τους Γάλλους» ή πιο «Έλληνες από τους Έλληνες»...

Με αυτό το είδος ρατσισμού συχνά έρχονται αντιμέτωποι μετανάστες της πρώτης γενιάς, που έτυχε ή πάλεψαν να ανατρέψουν στερεότυπα... Αυτοί, όμως που ίσως θα δοκιμάζον σε καθημερινή βάση θα είναι οι μετανάστες της δεύτερης γενιάς. Γιατί οι μετανάστες της δεύτερης γενιάς -καθώς μας διδάσκει και η εμπειρία σε άλλες χώρες- ό,τι έχουν να διεκδικήσουν, να χάσουν και να κερδίσουν, θα το διεκδικήσουν, θα το χάσουν και θα το κερδίσουν στην κοινωνία, πού ήδη βρίσκονται και τη νιώθουν δικιά τους.

Ας προλάβει, λοιπόν, η πολιτική το μέλλον, αφού από τη στάση της θα εξαρτηθεί εν πολλοίς εάν αυτή η γενιά θα «επιλέξει» τον κοινοτισμό, το γκέτο και τη βία ή την κοινωνική ένταξη και ανέλιξη.

Πώς μπορεί, όμως, να μιλήσει κανείς για κοινωνική ένταξη, όταν η δεύτερη γενιά είναι τελείως απύσχα από το σκεπτικό των θεσμών; Όσον αφορά δε την κοινωνική ανέλιξη ας γίνει μια απλή δημοσιογραφική έρευνα για να «εντοπιστεί» πόσοι είναι οι εργασιακοί χώροι στους οποίους δεν είναι δυνατή η πρόσβαση σε όσους δεν έχουν την υπηκοότητα, ή, για τον ίδιο λόγο, επικρατεί μεγάλη ανισότητα στην μεταχείριση.....

Μπορεί σε κάποιους μια τέτοια συζήτηση να φαίνεται μάλλον πρόωρη, και να αντιπαραθέτουν το επιχείρημα: «Έχουμε να σκεφτούμε τις σκοτούρες' μας». Σ' αυτή την περίπτωση δε βρίσκω πιο κατάλληλη απάντηση από αυτή του Timothy Garton Ash ("The Garbian" 16/ 05/ 2002) : «Μόνο όταν θα σταματήσουμε να σκεφτόμαστε τους μετανάστες ως "εκείνοι", μόνο τότε θα είναι δυνατόν να σκεφτούμε σοβαρά τον εαυτό μας». Γ. Καπλάνι Εφημ. ΤΑ ΝΕΑ 15 -16 Ιουνίου 2002

Ερωτήσεις

A. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου σε 80- 100 λέξεις. **Μονάδες 20**

B1. Με ποια μέθοδο αναπτύσσεται η πρώτη παράγραφος του κειμένου. (Συχνά ... προς τους « άλλους »). **Μονάδες 5**

B2. Να γράψετε από ένα συνώνυμο για καθεμία από τις λέξεις του κειμένου : έλλειψη, αντίληψη, δυστυχίας , σκεφτούμε, διεκδικήσουν. **Μονάδες 5**

B3. Να γράψετε από δύο παράγωγα (απλά ή σύνθετα) από το δεύτερο συνθετικό των ακολούθων λέξεων του κειμένου: παράγει, καταγγείλουν, συμπεριφέρεται, πρόσβαση, αντιπαραθέτουν. **Μονάδες 10**

B4. Στα παρακάτω αποσπάσματα του κειμένου , αφού αναγνωρίσετε το είδος της σύνταξης (ενεργητική ή παθητική) να τη μετατρέψετε στην αντίθετη της. Να δικαιολογήσετε το είδος της σύνταξης σε κάθε μία από τις δύο περιπτώσεις,
α) «Αυτός ο ρατσισμός δεν ερεθίζεται... "ομοιότητα " » (5^η §)
β) « Συχνά το ρατσισμό τον ταυτίζουμεκόσμου » (1^η §)

Μονάδες 10

Γ. Ο ρατσισμός είναι ένα αρνητικό κοινωνικό φαινόμενο , γιατί καλλιεργεί τη βία και καταστρέφει κάθε δυνατότητα επικοινωνίας των ανθρώπων και σύνθεσης διαφορετικών ιδεών και απόψεων. Να αναπτύξετε τις απόψεις σας για τις επιπτώσεις του φαινομένου αυτού στους διάφορους τομείς των ανθρώπινων σχέσεων σε ένα άρθρο που θα δημοσιευτεί στην εφημερίδα του σχολείου σας. (350- 400 λέξεις.) **Μονάδες 50**

Καλή επιτυχία !